ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 257/85 *

I — Περιστατικά και διαδικασία

1. Η προσφεύγουσα προσελήφθη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Πολιτική Ομάδα των Φιλελευθέρων και Συνεργαζομένων, ήδη η Φιλελεύθερη και Δημοκρατική Ομάδα) την 1η Ιουλίου 1973 ως έκτακτη υπάλληλος με βαθμό Β 3 για τη διάρκεια της απουσίας της υπαλλήλου Starquit. Με τροποποιητικό έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 1985 η σύμβασή της μεταβλήθηκε σε σύμβαση αορίστου διαρκείας.

2. Τον Απρίλιο 1981 η Φιλελεύθερη και Δημοκρατική Ομάδα πρότεινε στην προσφεύγουσα τροποποίηση της συμβάσεώς της που αφορούσε κατάταξη στο βαθμό C 2, την οποία η προσφεύγουσα αποδέχτηκε υπογράφοντας το τροποποιητικό έγγραφο της 7ης Απριλίου 1981. Η ανακατάταξη είχε αναδρομικά αποτελέσματα από την 1η Νοεμβρίου 1980. Η προσφεύγουσα επέστρεψε το ποσό που αντιστοιχεί στη μισθολογική διαφορά μεταξύ των βαθμών Β 3, κλιμάκιο 4, και C 2, κλιμάκιο 5.

3. Με έγγραφο της 15ης Οκτωβρίου 1984, ο πρόεδρος της Φιλελεύθερης και Δημοκρατικής Ομάδας κατήγγειλε τη σύμβαση έκτακτου υπαλλήλου από την 1η Δεκεμβρίου 1984 με την αιτιολογία ότι μεταβλήθηκε η πολιτική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

4. Η προσφεύγουσα ασκούσε συνεχώς τα καθήκοντά της στο Παρίσι.

5. Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι υπέβαλε «αίτηση θεραπείας» στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 11 Απριλίου 1985, στην οποία δεν δόθηκε καμία απάντηση. Υπ' αυτές τις συνθήκες άσκησε την παρούσα προσφυγή στις 18 Αυγούστου 1985.

6. Η γραπτή διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα το Δικαστήριο, τέταρτο τμήμα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

1. Όπως συνάγεται από την προσφυγή, η *προσφεύγουσα* διατυπώνει τα ακόλουθα αιτήματα:

α) καταβολή αποζημιώσεως για συμπληρωματική περίοδο προειδοποιήσεως, ήτοι μισθούς επτά μηνών με βάση τον τελευταίο της μισθό, προκειμένου να εισέλθει έτσι στο ευεργέτημα των διατάξεων του άρθρου 47 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

β) επανένταξη στην κατηγορία Β σύμφωνα με την κανονική εξέλιξη της σταδιοδρομίας, με όλες τις έννομες συνέπειες που αυτό συνεπάγεται, ιδίως όσον αφορά τη συνταξιοδότηση, τόσο πριν όσο και μετά την απόλυση·

γ) αποζημίωση για τη ζημία που προκλήθηκε, αφενός από την απώλεια μισθών πριν από την απόλυση, αφετέρου, από της απολύσεώς της. Η προσφεύγουσα υπολογίζει, ενδεικτικώς, τη ζημία ως προς τους μισθούς αναφορικά με την περίοδο μεταξύ 1981 και 1984 σε 200 000 FF. Η ζημία συνεπεία της απολύσεώς της σε καμία περίπτωση δεν είναι κατώτερη από μισθούς ενός έτους, ήτοι 200 000 FF. Τόσο η πρώτη όσο και η δεύτερη ζημία πρέπει να υπολογισθούν βάσει πορίσματος εμπειρογνώμονα.

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

2. Το *καθού* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη, διαφορετικά ως αβάσιμη·

— να επιδικάσει τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Επί του παραδεκτού

Α — *Επί του πρώτου αιτήματος*

1. Κατά το *Κοινοβούλιο* η απόφαση περί απολύσεως εμφαρμόστηκε την 1η Δεκεμβρίου 1984. Το αργότερο κατ' αυτή την ημερομηνία πρέπει η προσφεύγουσα να έλαβε γνώση, ελλείψει άλλων ενδείξεων, του εγγράφου περί απολύσεώς της της 15ης Οκτωβρίου 1984. Δεδομένου ότι η ένστασή της υποβλήθηκε στις 11 Απριλίου 1985, η προθεσμία των τριών μηνών που προβλέπεται από το άρθρο 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, που εφαρμόζεται κατ' αναλογία στους έκτακτους υπαλλήλους δυνάμει του άρθρου 46 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής: ΚΕΛΠ) δεν τηρήθηκε και, κατά συνέπεια, ως προς το αίτημα αυτό η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

2. Η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι η προθεσμία που αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δεν μπορεί να της αντιταχθεί, καθόσον αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν αντιμετωπίστηκε με δίκαιο τρόπο σε σχέση με τους άλλους μισθωτούς που εργάζονται στη Γαλλία σε οποιοδήποτε άλλο εργοδότη και που διαθέτουν, δυνάμει της γαλλικής νομοθεσίας, μεγαλύτερες προθεσμίες για τις ενστάσεις τους σε σχέση με την προθεσμία των τριών μηνών που καθορίζεται από το άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

3. Απαντώντας σ' αυτό το επιχείρημα το *Κοινοβούλιο* προβάλλει ότι το άρθρο 6 της Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αφορά τα δικαιώματα υπερασπίσεως και η προσφεύγουσα δεν προσεκόμισε καμία απόδειξη περί παραβιάσεως αυτών των δικαιωμάτων. Ως προς τη διαφορετική μεταχείριση της προσφεύγουσας σε σχέση με τους άλλους μισθωτούς που εργάζονται στη Γαλλία, αυτό αποτελεί συνέπεια της εφαρμογής του ΚΕΛΠ στο οποίο και μόνο υπάγεται η προσφεύγουσα. Το γαλλικό δίκαιο δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω κατά κανένα τρόπο.

Β — *Επί του δευτέρου αιτήματος*

1. Το ίδιο εκπρόθεσμο της προσφυγής υφίσταται, κατά το *Κοινοβούλιο*, όσον αφορά το δεύτερο αίτημα που στρέφεται κατά της ανακατατάξεώς της, της οποίας η προσφεύγουσα έλαβε γνώση υπογράφοντας το τροποποιητικό έγγραφο της 7ης Απριλίου 1981.

2. Η *προσφεύγουσα* επαναλαμβάνει το επιχείρημα της αδυναμίας εφαρμογής της προθεσμίας του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ως προς αυτήν.

3. Ως προς αυτό το αίτημα προβάλλεται ένας *δεύτερος λόγος απαραδέκτου*: η απόφαση περί ανακατατάξεως έγινε αποδεκτή από την προσφεύγουσα με την υπογραφή από αυτήν του τροποποιητικού εγγράφου της 7ης Απριλίου 1981.

4. Η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι ο υποβιβασμός της επιβλήθηκε επειδή σε περίπτωση αρνήσεως δεν θα της απέμενε καμία άλλη λύση παρά ο εξαναγκασμός σε παραίτηση.

Γ — *Επί του τρίτου αιτήματος*

1. Ως προς το αίτημα αποζημιώσεως λόγω της ζημίας που υπέστη η προσφεύγουσα συνεπεία της απολύσεώς της, το *Κοινοβούλιο* προβάλλει ότι αυτό στηρίζεται στον φερόμενο παράνομο χαρακτήρα της αποφάσεως περί απολύσεως. Όμως, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1974, Kortner-Schots, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 15 έως 33, 52, 53, 57 έως 109, 116, 117, 123, 132, 135 και 137/73, Rec. σ. 177· απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 1967, Collignon, υπόθεση 4/67, Rec. σ. 469· και απόφαση της 24ης Ιουνίου

1971, Vinck, υπόθεση 53/70, Rec. σ. 601), η αγωγή αποζημιώσεως που στηρίζεται στον παράνομο χαρακτήρα των αποφάσεων για τις οποίες πρόκειται, δεν διαφέρει από την προσφυγή ακυρώσεως. Επομένως, υπόκειται και αυτή στην προϋπόθεση της προηγούμενης υποβολής ενστάσεως εντός της προθεσμίας των τριών μηνών του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

2. Στο ίδιο επιχείρημα περί αδυναμίας εφαρμογής ως προς αυτήν της προθεσμίας του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως έγκειται η άμυνα της *προσφεύγουσας* και ως προς αυτήν την ένσταση απαραδέκτου.

Επί της ουσίας

Α — *Επί του πρώτου αιτήματος*

1. Η *προσφεύγουσα* προβάλλει ότι, δεδομένου ότι είχε σύμβαση αορίστου χρόνου, η προθεσμία προειδοποιήσεως για την καταγγελία ήταν κατ' ανάγκη δέκα μηνών, δηλαδή το μέγιστο που προβλέπεται από το άρθρο 47, παράγραφος 2, στοιχείο α), του ΚΕΛΠ.

2. Το *Κοινοβούλιο* θεωρεί ότι το αίτημα είναι αβάσιμο. Η μέγιστη προθεσμία προειδοποιήσεως που προβλέπεται από το άρθρο 47, παράγραφος 2, στοιχείο α), είναι τρεις μήνες. Η προθεσμία προειδοποιήσεως των δέκα μηνών προβλέπεται μόνο για τους υπαλλήλους που υπάγονται στο άρθρο 2, στοιχείο δ), του ΚΕΛΠ, δηλαδή τους υπαλλήλους που προσλαμβάνονται για να καταλάβουν μόνιμη θέση, για την οποία καταβάλλεται αμοιβή από τις πιστώσεις ερευνών και επενδύσεων, πράγμα που δεν συμβαίνει ως προς την προσφεύγουσα που υπάγεται στο άρθρο 2, στοιχείο γ).

3. Η *προσφεύγουσα* θεωρεί, με την απάντησή της, ότι το Κοινοβούλιο δεν απέδειξε ότι δεν είχε προσληφθεί προκειμένου να καταλάβει, προσωρινώς, μόνιμη θέση για την οποία καταβάλλεται αμοιβή από τις πιστώσεις ερευνών και επενδύσεων. Ενόψει της ασάφειας του καθορισμού των καθηκόντων της δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί σ' αυτή η προθεσμία προειδοποιήσεως μόνο τριών μηνών.

4. Το *Κοινοβούλιο* θεωρεί ότι δεν οφείλει, πράγματι, να αποδείξει τίποτε. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αρνηθεί ότι προσελήφθη ως έκτακτη υπάλληλος στην υπηρεσία μιας πολιτικής ομάδας. Εξάλλου, μόνο η Επιτροπή διαθέτει πιστώσεις για την πρόσληψη υπαλλήλων που αμείβονται από τις πιστώσεις ερευνών και επενδύσεων.

Β — *Ως προς το δεύτερο αίτημα*

1. Η *προσφεύγουσα* προβάλλει ότι συνέχισε, μετά τον υποβιβασμό στο βαθμό C 2, κλιμάκιο 5, που της έγινε αυτεπαγγέλτως, να εκτελεί τα καθήκοντα που απαιτούνται από υπάλληλο του βαθμού της, δηλαδή της κατηγορίας Β 3, κλιμάκιο 4· κατά συνέπεια, βάσει της εξελίξεως της σταδιοδρομίας που κανονικά ήταν η δική της, θα έπρεπε να φθάσει στην κατηγορία Β 3, κλιμάκιο 5, την 1η Ιουλίου 1981, και στην κατηγορία Β 3, κλιμάκιο 6, την 1η Ιουλίου 1983. Κατά συνέπεια, ζητεί την επανένταξή της αναδρομικώς στην κατηγορία Β.

2. Το *Κοινοβούλιο* θεωρεί ότι το αίτημα αυτό προϋποθέτει ότι είχε αποδειχθεί ότι η κατάταξη στην κατηγορία C 2 ήταν παράνομη ή ακυρώσιμη για άλλο λόγο, πράγμα όμως που δεν έχει αποδειχθεί. Αντιθέτως, η εν λόγω κατάταξη έγινε για υπηρεσιακούς λόγους και προς το συμφέρον της υπηρεσίας.

3. Η προσφεύγουσα θεωρεί, με την *απάντησή* της, ότι το καθού δεν απέδειξε τους υπηρεσιακούς λόγους που επέβαλαν τον υποβιβασμό της, ο οποίος, παρά τις διαμαρτυρίες της κατά την υπό κρίση περίοδο, της επιβλήθηκε. Υποστηρίζει ότι το ΚΕΛΠ δεν προβλέπει παρόμοια

περίπτωση ούτε καν αποζημίωση όταν ο υπάλληλος είτε εξαναγκάζεται σε παραίτηση είτε απολύεται συνεπεία μεταβολής της πολιτικής εικόνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο πρέπει να πληρώσει το νομικό κενό του ΚΕΛΠ. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι βασίμως μπορεί να ζητήσει στην περίπτωσή της την εφαρμογή του γαλλικού νόμου για να απαιτήσει την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη.

4. Το *Κοινοβούλιο* επαναλαμβάνει ότι η κατάταξη της προσφεύγουσας στο βαθμό C 2, κλιμάκιο 5, έγινε για υπηρεσιακούς λόγους και προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Αυτό συνάγεται από το έγγραφο του γενικού γραμματέα της Φιλελεύθερης και Δημοκρατικής Ομάδας που απεστάλη στις 11 Ιουλίου 1980 στην προσφεύγουσα. Σύμφωνα με αυτό το έγγραφο, η φύση των εργασιών που απαιτούνται από τον υπάλληλο αυτής της θέσεως μεταβλήθηκε συνεπεία της αναδιαρθρώσεως της γραμματείας της Φιλελεύθερης και Δημοκρατικής Ομάδας στο Παρίσι, αναδιάρθρωση που κατέστη απαραίτητη συνεπεία των μεταβολών που οφείλονται στα αποτελέσματα των πρώτων απευθείας εκλογών του Ιουνίου 1979.

Γ — *Ως προς το τρίτο αίτημα*

1. Η *προσφεύγουσα* προβάλλει, τέλος, ότι υπέστη ζημία, αφενός συνεπεία της παράνομης ανακατατάξεώς της, αφετέρου συνεπεία της βαναύσου απολύσεώς της για ασήμαντους και ανύπαρκτους λόγους.

2. Το *Κοινοβούλιο* απαντά ότι η εν λόγω κατάταξη ήταν νόμιμη και, εξάλλου, η προσφεύγουσα την αποδέχθηκε. Ως προς την απόλυση, και αυτή επίσης είναι, αφενός, σύμφωνη με τις απαιτήσεις που θέτει ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως, όπως συνάγονται από το άρθρο 47 του ΚΕΛΠ, αφετέρου, ως εκ περισσού, αιτιολογημένη κατά ορθό και επαρκή τρόπο, λόγω της μεταβολής της εικόνας του Κοινοβουλίου συνεπεία των εκλογών. Σχετικώς, αναφέρεται στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1981 (De Briey, υπόθεση 25/80, Συλλογή σ. 637) και της 18ης Οκτωβρίου 1977 (Schertzer, υπόθεση 25/68, Rec. σ. 1729).

Κ. Κακούρης
εισηγητής δικαστής